

■ Dossier de premsa ■
04 Agost 23

Els Bombers de la Generalitat demanen extremar les precaucions en la pràctica d'activitats esportives i de lleure al medi natural

- L'alt risc d'incendi forestal fa encara més necessària la prudència a l'hora de fer ús dels espais naturals,
- Agost és, tradicionalment, el mes amb més rescats: 275 el 2021 i 241 l'any passat.

Dur equipament adequat, informar-nos de la previsió meteorològica i de la ruta que ens disposem a fer i calcular bé el temps de tornada: són els elements clau per garantir la seguretat en totes les activitats al medi natural. Com cada any, a l'agost s'incrementa el flux de població estacional en tot el país, tant a la costa com a la muntanya. Amb això, també s'incrementa el volum de rescats i salvaments fets pels Bombers de la Generalitat. És el mes de l'any en què es fan més serveis d'aquest tipus. El 2020 es va arribar al màxim de salvaments i rescats un mes d'agost, coincidint amb la fi del confinament global a causa de la pandèmia de la covid-19.

SALVAMENTS I RESCATS AL MEDI NATURAL										
MES	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Agost	167	147	163	202	202	192	239	296	275	241

La calor incrementa el risc de patir algun accident quan fem activitats esportives i de lleure al medi natural. Per tant, en cas d'una onada de calor, la millor opció és no fer activitats al medi natural fins que no acabi l'episodi. Si, tot i aquesta advertència, es practiquen activitats en zones permeses (recordeu que a causa del risc d'incendi forestal puntualment pot haver massissos tancats a tota mena d'activitats, fins i tot per fer-hi passejades), els consells dels Bombers de la Generalitat en cas d'activitats de muntanya són els següents:

Abans de sortir:

- **PENSEU:** Què aneu a fer? Qui fa l'activitat? Quan i on?
- **PLANIFIQUEU:** Cal que sigui una activitat adaptada al grup. Tingueu presents horaris, recorreguts i desnivells. Consulteu les guies i mapes i la predicció meteorològica. Planifiqueu un pla B per si alguna cosa falla,
- **EQUIPEU-VOS:** Porteu la roba i el calçat adients. Carregueu la motxilla amb el material, aigua i menjar necessari: opteu per aliments energètics, com els fruits secs,
- **FORMEU-VOS:** Cal que coneixeu les tècniques necessàries per a l'activitat que voleu realitzar, com usar els materials requerits i tenir nocions mínimes d'assistència de primers auxilis,
- **MINIMITZEU RISCOS:** El risc zero no existeix, però ens hi podem acostar. Feu-ne una valoració contínua.

Durant la sortida:

- Un cop iniciada l'activitat, observeu l'estat del grup, si esteu complint l'horari i si les condicions meteorològiques continuen sent favorables. Si no ho veieu clar, no dubteu en girar cua,
- Fixeu punts de referència en el recorregut, de manera que pugueu orientar-vos,
- Tingueu sempre a punt un mitjà de comunicació amb el 112, telèfon mòbil amb bateria ben carregada o aparells específics de seguretat. Apreneu a enviar la vostra ubicació mitjançant les aplicacions de missatgeria instantània més populars,
- Hidrateu-vos i alimenteu-vos durant tota la jornada.

Abans de sortir a bosc, a muntanya o a fer alguna travessa, cal consultar la previsió meteorològica. A www.meteomuntanya.cat i a meteo.cat podeu posar-vos-en al dia i fer seguiment dels avisos de Situació Meteorològica de Perill en les zones de mar i muntanya.

Una altra de les activitats de lleure a l'aire lliure més popular a l'estiu és el bany a agües interiors. Si us banyeu a rius, llacs i pantans no us exposeu a riscos innecessaris. Seguiu els consells següents per evitar-ho:

Abans del bany:

- A rius, llacs i pantans, assegureu-vos primer que estigui permès banyar-s'hi i siguin llocs habilitats per fer-ho. Procureu banyar-vos en zones vigilades; si no fos possible, localitzeu el punt de socors més pròxim,
- Fixeu-vos si hi ha cap cartell que adverteixi d'algun perill; feu cas de les senyalitzacions i de les indicacions dels socorristes,
- No us banyeu a les zones delimitades per a l'esport aquàtic: barques, patins d'aigua, motos o esquí aquàtic,
- Tingueu sempre un mòbil a mà per poder demanar ajuda,
- Comproveu que a la zona hi hagi cobertura de telèfon i si teniu qualsevol emergència truqueu al 112.

Dins l'aigua:

- Si aneu amb nens, no els perdeu mai de vista, encara que sàpiguen nedar o portin flotador,
- No entreu de cop a l'aigua la primera vegada que us banyeu, després de menjar, d'haver pres molta estona el sol o d'haver fet un exercici físic intens,
- Eviteu consumir begudes alcohòliques abans de ficar-vos a l'aigua o mentre hi sou navegant o practicant esports aquàtics,
- Sortiu immediatament de l'aigua si us trobeu malament i alerteu algú,
- Dins l'aigua, feu atenció especialment als remolins i corrents d'aigua, que són molt freqüents als rius i als pantans.

A la crida a la prudència s'afegeix la demanda d'evitar tots els riscos possibles per evitar incendis forestals. Tot i que a dia d'avui encara no hi ha hagut grans incendis, som just a la meitat de l'estiu i hi ha molta sequera acumulada arreu del país.

Aquest estiu, de nou, més rescats que la resta de l'any

En comparació als primers set mesos de 2022, enguany s'han fet 252 serveis al medi natural més. Això suposa un **increment del 25,42% respecte el curs passat**. Any rere any, l'augment dels serveis de salvament i rescat de persones al medi natural comença a notar-se al mes de juny; progressivament i fins a l'agost, cada mes supera l'anterior en el total de serveis fets pels Bombers de la Generalitat. La xifra, però, comença a tendir a la baixa al setembre, per tornar a incrementar puntualment a la tardor, coincidint amb l'inici de la temporada de bolets. Enguany, entre els mesos de juny i juliol s'han fet ja 425 serveis, amb els serveis per acompanyament i guiatge inclosos. També aquesta és una xifra superior a la dels

salvaments i els rescats realitzats en aquests mateixos mesos els dos anys anteriors; 2021 (365) i 2022 (352).

La majoria de serveis són per fer rescats de persones accidentades a la muntanya; és a dir, caigudes mentre feien una travessa. Aquest tipus de servei representa el 59,85% dels que ja s'han fet des entre l'1 de juny i el 31 de juliol de 2023. L'any passat, en el mateix període, aquest tipus de rescat va representar el 63,63%. En els dos exercicis precedents (comptant només, també, juny i juliol), les xifres van ser similars (63,18% al 2020 i 65,20% al 2021).

Les recerques, enguany, es complementen amb dos nous tipus de serveis: l'acompanyament i el guiatge. El primer concepte consisteix a acompanyar físicament les persones perdudes fins a un punt de referència conegut per elles. En el segon cas, el Cos de Bombers guia a distància aquestes persones, que han pogut ser ubicades gràcies a la informació que han facilitat (per exemple, enviant la seva geolocalització per WhatsApp). L'existència d'aquests dos nous tipus de serveis modulen el percentatge dels rescats de muntanya en el total de serveis fets, però no oculta un fet important: que el salvament de persones accidentades a la muntanya s'ha incrementat un 28,27% respecte el mateix període de 2022 (entre gener i juliol). Respecte 2019, l'increment és del 90%.

Dissabtes i diumenges són els dies en què es fan més serveis al medi natural. L'any passat, per exemple, entre l'1 de juny i el 31 de juliol, el 48,29% dels salvaments i els rescats es van fer en cap de setmana (170 de 352). Enguany, aquest percentatge ha estat del 46,08% (194 de 421) en el mateix període. Destaquen, al juliol de 2023, dos caps de setmana rècord amb 34 serveis entre dissabte i diumenge (dies 8 i 9 per una banda i 22 i 23, per una altra).

SERVEIS ENTRE L'1 DE GENER I EL 31 DE JULIOL

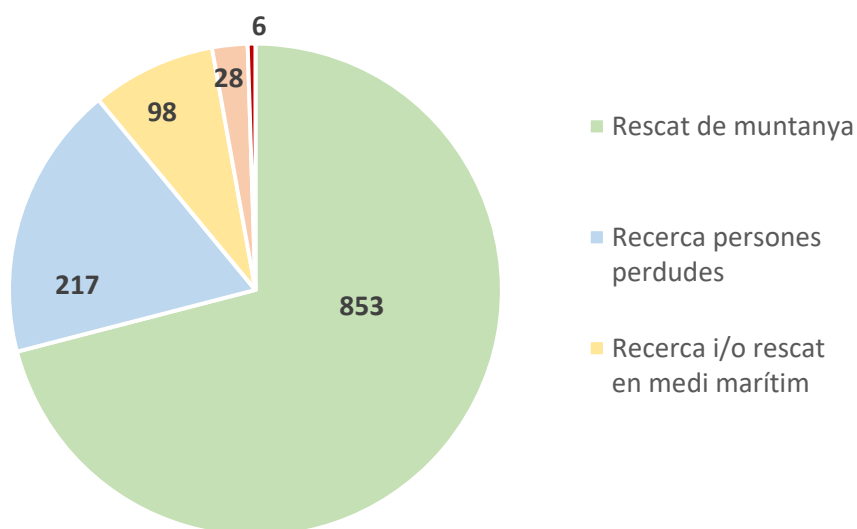
	Recerca i/o rescat en medi fluvial (rius, barrancs, llacs)	Recerca i/o rescat en medi marítim	Recerca persones perdudes	Rescat de muntanya	Rescat en coves i pous	TOTAL
2019	19	60	170	448	2	699
2020	44	33	187	474	2	740
2021	39	51	217	683	7	997
2022	34	75	211	665	6	991
2023	28	98	217	853	6	1.202*
TOTAL	164	317	1.002	3.123	23	4.629

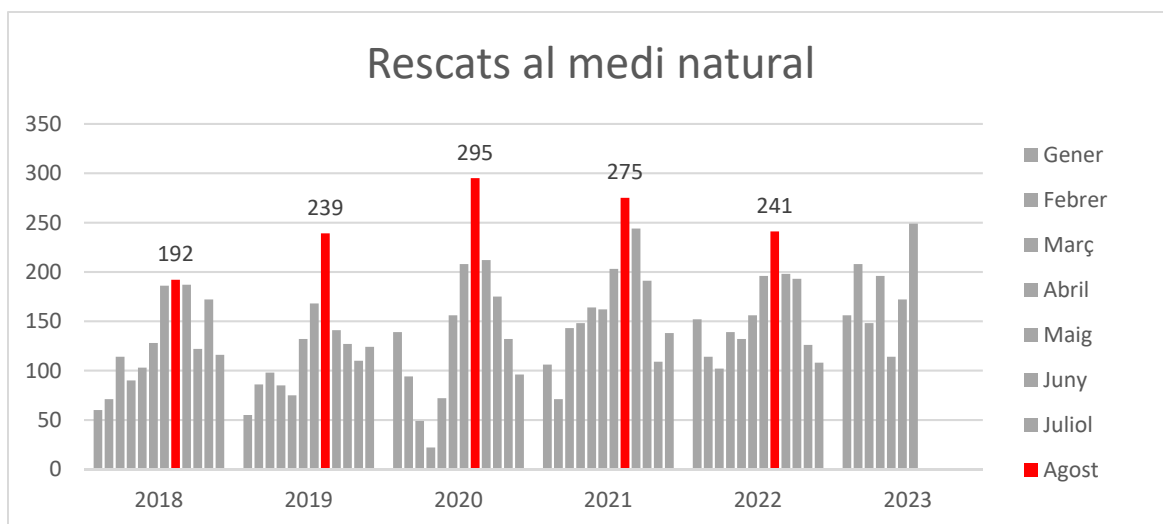
(*En aquest total no s'inclouen els nous conceptes d'acompanyament i guiatge de persones perdudes, estrenat el 2023)

2023	Recerca i/o rescat en medi fluvial (rius, barrancs, llacs)	Recerca i/o rescat en medi marítim	Recerca persones perdudes	Rescat de muntanya	Rescat en coves i pous	Acompanyament persones perdudes	Guiatge de persones perdudes	TOTAL
Gener	4	2	26	123	1	0	0	156
Febrer	2	3	27	169	1	3	3	208
Març	2	2	36	99	2	3	4	148
Abril	5	15	35	134	0	2	5	196
Maig	7	7	18	76	0	0	6	114
Juny	4	29	31	99	0	4	5	172
Juliol	4	40	44	153	3	4	2	253
TOTAL	28	98	217	853	7	16	25	1.243

Serveis medi natural 2023, per tipologia

COMPARATIVA ESTIUS

Any	Recerca i/o rescat en medi fluvial (rius, barrancs i llacs)	Recerca i/o rescat en medi marítim	Recerca persones perdudes	Rescat de muntanya	Rescat en coves i pous	TOTAL
2019						
JUNY	5	16	29	82		132
JULIOL	10	25	27	106	1	168
AGOST	4	24	72	138	1	239
TOTAL	19	65	128	326	2	539
2020						
JUNY	11	4	43	98		156
JULIOL	16	15	44	132	1	208
AGOST	14	28	72	181	1	296
TOTAL	41	47	159	411	2	660
2021						
JUNY	14	17	31	100		162
JULIOL	11	11	41	138	2	203
AGOST	13	22	54	186		275
TOTAL	38	50	126	424	2	640

2022						
JUNY	7	21	24	103	1	156
JULIOL	13	22	40	121		196
AGOST	8	34	46	151	2	241
TOTAL	28	77	110	375	3	593
2023						
JUNY	4	29	31	99		163
JULIOL	4	40	44	153	2	243
TOTAL	8	69	75	252	2	406

Unitats GRAE

El Grup d'Actuacions Especials dels Bombers de la Generalitat (GRAE) està format per dues unitats especialitzades; la de Muntanya i la Subaquàtica. La de Muntanya té quatre bases: Olot, la Seu d'Urgell, Cerdanyola del Vallès i Valls. La unitat Subaquàtica també té la seva base a Cerdanyola del Vallès. En conjunt, el GRAE compta amb tres helicòpters. Un té la seva base a l'aeroport de la Seu d'Urgell tot i que, segons el risc, també s'està a Tírvia (Pallars Sobirà). Un segon helicòpter és a Olot i el tercer, a l'hangar dels Bombers a l'aeroport de Sabadell.

Hi ha un quart helicòpter, equipat per treballar en l'extinció d'incendis forestals i habilita per fer tasques de recerca.

L'equip de rescats dels Bombers de la Generalitat també inclou el Grup Caní de Recerca (GCR), que té dues bases fixes de d'octubre de 2021; Lleida i Vic. El GCR s'activa en les recerques de persones en grans àrees, en col·lapses estructurals, allaus o esllavissades i treballa en binomis integrats per un gos i un guia. De gossos n'hi ha de dos tipus, de rastreig (segueixen el possible rastre de la persona perduda per terra) i de venteig (el rastre el segueixen per aire). Actualment, el Cos compta amb 16 binomis, formats per 12 bombers professionals i 3 bombers voluntaris més els seus gossos, i un responsable del servei. Dues de les guies voluntàries són dones.

SISTEMA D'EMERGÈNCIES MÈDIQUES (SEM)

Des de principis de 2020, personal infermer i mèdic del Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) integra l'Equip de Rescat i Intervenció (ERI), un projecte conjunt amb Bombers que garanteix l'assistència sanitària del pacient des del primer moment de l'incident i en el mateix lloc. Des de la posada en marxa de l'ERI, el volum total d'intervencions fetes ha crescut any rere any.

L'equip, integrat per 22 metges i metgesses i 14 infermeres del SEM formats en serveis complexes, permet millorar la resposta operativa, coordinació i assistència

sanitària tant a les zones calentes de les intervencions com en els rescats de muntanya.

Cos d'Agents Rurals

Els Agents Rurals recorden que en època d'alt perill d'incendi és prohibit fer foc al bosc i a la franja de 500 metres que l'envolta. I recomanen que abans de fer activitats a la natura es consulti el nivell del Pla Alfa (<https://interior.gencat.cat/plaalfa>) que hi ha actiu a la zona ja que en funció del nivell de perill d'incendi es poden restringir activitats susceptibles de provocar un incendi forestal i tancar els accessos a espais naturals. Avui a Catalunya hi ha 17 comarques en nivell 2 de Pla Alfa, amb un nivell alt o molt alt de perill d'incendi. No hi ha cap municipi en nivell 3 de Pla Alfa, ni cap restricció d'accés a espais naturals.

Precisament, els propers dies el perill d'incendi serà elevat, especialment als dos extrems del país. Cal evitar freqüentar les zones boscoses en hores de màxima insolació. En cas de veure alguna conducta imprudent o bé veure una columna de fum, cal donar avís a través del telèfon 112.

El Cos d'Agents Rurals ha activat per avui dia 4 d'agost el nivell 3 de Pla Alfa, el màxim previst, a 44 municipis de 7 comarques de Catalunya. En aplicació del nivell 3 del Pla Alfa, els Agents Rurals han restringit els accessos a 4 espais naturals de Catalunya. Es mantenen doncs els tancaments als Ports, Cardó-boix i Cap de Creus, ja amb accés restringit avui, i s'hi afegeix la restricció a les muntanyes de Tivissa-Vandellòs.

Aquests controls d'accessos es duen a terme per evitar la presència humana en aquests espais amb dos objectius: d'una banda per reduir el risc que es produeixi una ignició (cal recordar que el 90% dels incendis a Catalunya són d'origen antròpic), i de l'altra, evitar que hi hagi persones en situació vulnerable a la zona en cas que es declari un incendi forestal.

A més, també s'han suspès les autoritzacions de qualsevol activitat que pugui suposar risc d'incendi a les comarques i municipis on hi hagi activat el nivell 3 del Pla Alfa.

D'altra banda, els Cos d'Agents Rurals demana que sempre que se surti a muntanya se segueixin els principis de respecte a l'entorn natural i es tinguin en compte les prohibicions. No és permès circular amb vehicle motoritzat fora de les pistes forestals i cal aparcar només en zones autoritzades: els cotxes estacionats en camps, prats i entrades de camins poden obstaculitzar el pas dels vehicles d'emergència o bé de tractors i veïnat.

La policia mediambiental posa de relleu que en un entorn natural hi conviuen fauna domèstica i salvatge i que cal respectar els ramats. Per això, demana que

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior
**Direcció General de Prevenció,
Extinció d'Incendis i Salvaments**
Àrea d'Informació i Comunicació

es mantingui una distància de seguretat amb ells, que no se'ls espanti amb accions o sorolls innecessaris i que es lligui els gossos. També cal respectar i no fer sorolls prop de les zones de nidificació. En cas que es trobi un animal salvatge ferit, cal contactar amb els Agents Rurals a través del 93.561.70.00.

Finalment, recorden que sempre que se surt a gaudir de la natura cal deixar el bosc net i endur-se qualsevol deixalla que s'hagi pogut generar.

Recordeu seguir l'activitat dels Bombers de la Generalitat a les xarxes socials [Twitter](#) [Instagram](#) i al [web de Bombers de la Sala de Premsa de la Generalitat de Catalunya](#)

Cerdanyola del Vallès, 4 d'agost de 2023
10.00 hores

Per a qualsevol aclariment podeu posar-vos en contacte amb l'**Àrea d'Informació i Comunicació**
93 586 77 20 premsa.bombers@gencat.cat
<http://interior.gencat.cat/bombers>